

чином отримано з досвіду, із безпосередньої взаємодії людини з об'єктивною дійсністю. На емпіричному рівні здійснюється спостереження об'єктів, фіксуються факти, проводяться експерименти, встановлюються емпіричні співвідношення та закономірні зв'язки між окремими явищами.

На нашу думку, наука шукає відповіді на запитання: «Як цей світ влаштований?», «Чому щось відбувається так, а не інакше?», «Що буде, якщо...?» тощо. В основі наукового пізнання навколишнього світу лежить збір, систематизація, опис та пояснення емпіричних фактів. Наукове пізнання також вибудовується шляхом аналізу та синтезу існуючих та нових знань. Наука описує спостережувані природні, соціальні і психологічні явища, й намагається побудувати причинно-наслідкові зв'язки. Основний критерій перевірки об'єктивності наукового знання – це його прогностичність. Ідеали та норми наукового пізнання виражають ціннісні та цільові установки науки, оскільки містять у собі відповідь на питання про необхідність чи непотрібність тих чи інших пізнавальних дій, а ідеалом науки є істинність.

Література:

1. Охріменко О. Г. Фундаментальні філософські проблеми. Конспективний виклад курсу лекцій для студентів природничих факультетів. VI. Наука. Наукове пізнання. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Ohrimenko/ohr-6.html> (дата звернення 10.10.2021).
2. Фурман А. А. Епістемна організація психологічного пізнання. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки.* 2017. Вип. 2. Том 2. С. 106-111.

Чабан Є. В.

*студентка ОПП Спеціальна освіта (Логопедія) медичного факультету
Науковий керівник: к.філос.н., викл. Л. С. Самчук
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна*

ЧИННИКИ УСПІШНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Інклюзія в освіті спрямована на те, щоб за досить невеликий час інтегрувати осіб з обмеженими можливостями в соціум, забезпечити їх особистісну та професійну самореалізацію. Для цього необхідно побудувати систему інклюзивної освіти на всіх його рівнях, проводити адаптаційні заходи з метою врахування індивідуальних особливостей учнів та їх освітніх потреб. На етапі формування, впровадження та реалізації системи інклюзивної освіти важливим є врахування дії всієї сукупності чинників, що впливають на його успішність та ефективність. Ці обставини роблять актуальною проблему розгляду сукупності чинників, що впливають на процес впровадження інклюзивної освіти. Тож, виділимо основні групи чинників, що сприяють формуванню інклюзивної освіти, створенню умов для реалізації можливості здобуття освіти, успішної адаптації, соціалізації осіб з обмеженими можливостями та інвалідністю.

Нормативно-правові чинники – це перша група чинників, що впливають на успішність формування та реалізації інклюзивної освіти. Передбачається, що на ефективність проєктування та впровадження системи інклюзивної освіти в будь-якій країні істотно впливає вже існуюча база законів та підзаконних актів, а також ступінь реакції органів влади щодо внесення необхідних змін до законодавчої бази та розроблення нових нормативно-правових актів, що забезпечують становлення та функціонування системи інклюзивної освіти. Важливим чинником у цій групі є рівень готовності фахівців на місцях розробляти

правові та нормативні акти, що регламентують питання організації інклюзивної освіти на регіональному та локальному рівнях.

Матеріально-технічні чинники, що відображають ступінь доступності освіти для осіб з обмеженими можливостями та інвалідністю у конкретній освітній організації. Передбачається, що для успішної комплексної інтеграції такої категорії осіб до освітнього простору, в організаціях повинні бути необхідні технічні та програмні засоби. Зокрема, комп'ютерні комплекси зі спеціальним програмним забезпеченням, асистивні технології, адаптована база навчально-методичних матеріалів. До цих чинників слід віднести і ступінь доступності освітнього простору, його безбар'єрність (наявність ліфта, пандусів, поручнів, модифікованих кімнат гігієни, адаптованої системи евакуації, адаптованих навчальних місць та місць у громадських приміщеннях), а також умови комфортного перебування у приміщенні (рівень освітлення, вентиляції, тепла тощо).

Соціокультурні чинники, що визначають ступінь готовності учнів та їх батьків до соціальної взаємодії, толерантного спілкування та формування інклюзивної культури. Підготовка до навчання в інклюзивних класах повинна проводитись як з учнями з обмеженими можливостями, так і з усіма іншими. У зв'язку з цим досить актуальним є питання інформованості нормотипових учнів та їх батьків про цінності, цілі, напрямки розвитку, наслідки реалізації інклюзивної освіти. У учнів та їхніх батьків має бути можливість обговорити свої питання, переживання та інтереси. Вони мають право знати, як, коли і чому вони повинні допомагати учням з обмеженими можливостями. Учні з обмеженими можливостями здоров'я також необхідно підготувати до соціального взаємодії та формувати інклюзивну культуру. Коли учні з обмеженими можливостями включені в звичайні школи, їм потрібен час, щоб адаптуватися до нових умов та змін у їхньої життєдіяльності. Особливу увагу необхідно приділяти їхнім батькам, надаючи їм можливість брати активну участь у заходах комплексних інтеграційних програм навчання та консультування.

Проблема визначення основних чинників формування, впровадження та реалізації інклюзивної освіти в будь-якій країні є важливою та актуальною для педагогічної теорії та практики. Необхідність вивчення цієї проблеми викликана тим, що знання чинників, які можуть впливати на процес впровадження інклюзивної освіти, відіграє істотну роль у формуванні основних етапів та напрямів її подальшого розвитку. Слід зазначити, що сьогодні у педагогічній літературі не існує єдиної певної класифікації чинників формування та реалізацію інклюзивної освіти. Під основними чинниками слід розуміти такі умови, які сприятимуть, а їх відсутність перешкоджатиме зазначеним процесам.

Література:

1. Калініченко І. О. Особливості формування інклюзивного освітнього середовища для забезпечення всебічного розвитку дитини. *Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами*. 2012. № 9. С. 120-126.
2. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Інклюзивна освіта: від основ до практики: монографія. Київ : ТОВ «АТОПОЛ», 2016. 152 с.
3. Пінюгіна К. О., Ляхова В. П. Про організацію впровадження інклюзивної освіти в навчально-виховний процес: психологічний аспект: інструктивно-методичний лист. Миколаїв: ОШПО, 2011. 64 с.